

Obvodné kolo Dejepisnej olympiády pre ZŠ a 8-ročné gymnáziá

3. ročník, školský rok 2010/2011

Písomný test pre kategóriu D (8. ročník ZŠ a 3. ročník OG) , maďarská verzia

Megjegyzés: a monotematikus rész kérdéseit * jelöltük meg

1.* A mellékelt ábrán egy olyan esemény látható, amely nálunk a középkor végét jelentette.

- a) Mi volt ez az esemény?
- b) Milyen jelenet látható a képen?
- c) Mi okozta a képen látható férfi halálát?

2.* Olvassátok el Rubigally Pál *Konstantinápolyi utazásom története* (1544-ben jelent meg) című művének bevezetőjét és válaszoljatok az alábbi kérdésekre.

Abban az időben, amikor János király Sorsa beteljesedett, és mindörökre elhagyta a magyar trónt, és amikor az apa címe a fiúra a csecsemőre szállt, az új kormány bizonytalannak látszott, a durva török, aki olyan nagy örömét lelte a perzsa kardban, temérdek sok levelet küldött az ország főurainak, és szigorúan követelte az adók befizetését.

- a) Melyik királyt említi a szöveg?
- b) Melyik évben és milyen körülmények között halt meg?
- c) Hogy hívták a fiát a szövegben említett *csecsemőt*?
- d) Még milyen más néven ismerjük Konstantinápolyt?

3.* I. Ferdinándnak az Oszmán Birodalommal kötött békeszerződése 1547-ben Magyarországot három részre szakította. Soroljátok fel ezeket a részeket.

4.* A magyar reformáció legrégebb írásos emléke a Confesio Pentapolitana, az öt felső-magyarországi (Kelet –Szlovákia) város hitvallása, mely vallásszabadságot és védelmet nyújtott a tiltott vallásnak. Később még megjelent a Confesio Heptapolitana és a Confesio Scepusiana.

- a) Soroljátok fel, melyik volt ez az öt város, melynek közös hitvallása volt Ki írta meg az öt város hitvallását?
- b) Melyik régió városai fogadták el a Confesio Heptapolitana hitvallását? Hány város tartozott ide?
- c) Melyik régió városai fogadták el a Confesio Scepusiana hitvallását?

5.* Magyarazzátok meg, mit jelentett a Cuius regio, eius religio alapelv?

6.* Pozsony hosszú időre a magyar királyok koronázó városa lett.

- a) Melyik uralkodót koronáztak meg itt elsőként?
- b) Melyik templomban zajlottak a koronázási szertartások és mi emlékeztet erre mindmáig?
- c) Melyik uralkodó utasította vissza a 18. században, azt, hogy magyar királlyá koronázzák?

7.* Mindegyik egymással szemben álló felekezet (katolikusok és protestánsok) igyekeztek befolyásolni az ifjúságot és ezért jöttek létre Szlovákiában a nívós iskolák, nevelő intézetek.

Egészítsétek ki az alábbi mondatokat.

- a) 1635 –ben.....-ban megalakult avallású egyetem
- b) 1667 –ben -en megalakult avallású kollégium
- c) 1554 -ben..... -ban megalakult avallású kollégium

8.* Magyarországon a 17. és a 18. század folyamán több Habsburg-ellenes felkelés tört ki.

a) A felsorolt évszámokhoz írjátok a felkelés vezetőjének nevét.

- 1604 – 1606
- 1619 – 1626
- 1644 – 1645
- 1677 – 1687
- 1703 – 1711

b) A 17. század 60-as éveiben leleplezték egy következő Habsburg-ellenes összeesküvést. Ki volt az összeesküvés egyik főszervezője, aki szerint ezt az összeesküvést elnevezték? Az összeesküvők terveiben melyik szlovákiai vár játszott fontos szerepet?

9.* A felkelők Rákóczi György vezetésével 1619. szeptember 4-én betörték Kassa városába és elfoglalták az ún. Királyi épületet, mely a jezsuita misszió székhelye volt. A jezsuiták nem voltak hajlandók lemondani a „pápista hitről“ ezért embertelen kínzásokban részesítették őket. A néhány napig tartó kínzásokba mindhárman belehaltak.

- a) Milyen néven ismert ez a három jezsuita?
- b) Hányan voltak közülük szlovákok?
- c) Milyen hitvallásúak voltak a felkelők?

10.* Olvassátok el az alábbi szemelvényt Rezik János művéből és válaszoljatok a kérdésekre.

Mivel Keczer András, Zimmermann Zsigmond, Baranyay Ferenc, Rauscher Gáspár, megfélemeztek ő császári felsége, királyuk és uruk iránti hűségéről, Munkács várából történő levelezésükkel, amivel a lehető leggyalázatosabb módon megsértették őfelségét, az őfelsége által kiküldött bíróság igazságosan bűnösöknek ítéli és a jövőre büntetésre ítéli a megnevezetteket: Először fejszével levágják kezüket, amellyel a leveleket írták, majd karddal fejüket veszik. Felnégyelt tetemüket kampóra akasztva a négy országút mellett elhelyezik. Otthagyják őket felakasztva az utazók szórakoztatására.

- a) Milyen esemény történt 1687-ben, és melyik városhoz fűződik?
- b) Milyen hitvallásúak voltak a kivégzettek?
- c) Ki volt Munkács vára ellensége?

11.* Találkozhattak egymással az alábbi személyek? A válszapon karikázzátok be a helyes választ

- a) Juraj Jánošík és Bél Mátyás
- b) VI. Károly és II. József
- c) Adam František Kollár és Anton Bernolák
- d) I. Ferdinánd és I. Miksa

12.* Az 1681-as és az 1781-es években több fontos vallásszabadsággal kapcsolatos törvényt fogadtak el.

- a) Soroljátok fel az uralkodók neveit, akik ezeket a törvényeket elfogadták.
- b) Melyik biztosított több jogot a protestánsoknak ?

13. A történelem során több országban tört ki polgárháború, vagy katonai konfliktus. Írjátok az alábbi országok mellé az egymással szemben álló felek nevét.

- a) Magyarország (1527 – 1538)
- b) Anglia (1642 – 1648)
- c) USA (1861 – 1865)

14. A 18. század folyamán több európai nagyhatalom hanyatlásnak indult, de új nagyhatalmak is alakultak. A válaszlapon soroljátok két csoportba az alábbi országokat:

Oroszország, Spanyolország, Svédország, Poroszország, Oszmán Birodalom

15. Olvassátok el a szemelvényt a korabeli levelezésből és válaszoljatok a kérdésekre.

„Kedvesem (feleség), sikerült legyőznöm az orosz és az osztrák hadsereget, élén a két császárral. Kissé fáradt vagyok, nyolc éjszakát sátoroztam nyílt mezőn a dermesztő éjszakában. Ezt az éjszakát Kaunitz nagyherceg kastélyában töltöttem, ahol két-három órát alszom. Az orosz hadsereget nemcsak megvertem, de szétzúztam...az orosz császár el van keseredve és Oroszországba távozik.“

- a) Ki a levél írója?
- b) Kinek címezték?
- c) Melyik csata győzelméről számol be a levél írója?
- d) Melyik osztrák és orosz császár vett részt személyesen az ütközetben?

16. A képen egy nagyszabású mű 1. kötetének címlapja látható, Magyarország történelmi és földrajzi leírásáról.

Elemezzétek a mű címlapját és válaszoljatok a kérdésekre.

- a) a mű szerzőjének neve:
- b) a kiadványban szereplő térképek készítője:
- c) az 1. kötet kiadásának éve:

- d) milyen nyelven íródott a mű:
- e) ki volt a császár amikor a könyvet kiadták:

17. Mária Terézia és II. József több fontos reformot valósított meg. A felsorolt reformokat a válaszlapon írjátok az uralkodók neve mellé.

Ratio Educationis, Türelmi rendelet, a jobbágyság megszüntetése, a törvénykezés reformja, az egészségügy reformja, úrbéri pártens, több szerzetesrend feloszlata

18. A felsorolt évek mindegyike valamilyen jelentős eseményhez fűzhetők a szabadságért folytatott harcban. Írjátok az évszámokhoz az ország nevét és az eseményt.

- a) 1785
- b) 1789
- c) 1848
- d) 1861
- e) 1863

19. Olvassátok el az alábbi mondatot és javítsátok ki a négy helytelenséget.

A feketepataki (Kobeliarovo) Ján Kollár és a mosóci (Mošovce) Pavol Jozef Šafárik voltak a szláv kölcsönösség gondolatának fő képviselői. Mindketten katolikus vallásúak voltak és a cseh irodalmi nyelvet használták.

20. Melyik helységek kapcsolódnak Ľudovíta Štúr életéhez.

- a) Születési helye.....
- b) Ebben a líceumban tanított.....
- c) Barátaival ide látogatott.....
- d) A Magyar Országgyűlésenváros küldötte volt

Autori: PhDr. Anna Mydlová, Mgr. Štefan Podolinský, Mgr. Judita Poliačiková,
Mgr. Ľubomír Staňo

Recenzent: PhDr. Daniela Kodajová

Prekladateľ: Ing. Veronika Zsideková

Vydal: IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, 2011

© Slovenská komisia Dejepisnej olympiády